

PÖYTÄKIRJA

4/2008

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDETYÖN SEUDULLINEN KEHITTÄMINEN LAPIN
SAIRAANHOITAPIIRIN ALUEELLA JA
LASTEN JA NUORTEN PSYKOSOSIAALISTEN ERITYISPALVELUJEN SEUDULLINEN
KEHITTÄMINEN LAPISSA -HANKKEIDEN JOHTORYHMÄN KOKOUS

Aika	Torstai 6.11.2008 klo 14.00–16.00
Paikka	Rovaniemen kaupungintalo, kokoushuone Narvik
Läsnä	+ Ansala Matti, apulaiskaupunginjohtaja, ohjausryhmän pj + (14:10) Häikiö Mikko, kehittämispäällikkö, Lapin sairaanhoitopiiri + Kilpeläinen Auvo, sosiaali- ja terveysjohtaja, johtoryhmän pj + Pihajoki Raisa, johtava lääkäri, Sodankylän kunta + Niskala Asta, kehittämispäällikkö, Poske + Nuortimo Marja, psykologi, Rovaniemen kaupunki + Oinaala Markku, ylilääkäri, Rovaniemen kaupunki + Ollonen Anne, sosiaaliterapeutti, A-klinikka, Lapin ammattiopisto + Peisa Timo, johtava lääkäri, Ranuan kunta + (14:20) Terävä Helena, psykiatrian tulosaluejohtaja, Lapin sairaanhoitopiiri + Virta Pertti, johtaja, Kemijärven kaupunki + Marja-Sisko Tallavaara, projektipäällikkö LAPSYKE + Jorma Posio, projektipäällikkö mielenterveys- ja päihdehanke + Maria Martin, sihteeri
Poissa	– Muotka Mervi, psykologi Muonion-Enontekiön ktt:n ky – Valve Sirkku, erikoissairaanhoitaja, Rovaniemen kaupunki

Käsiteltävät asiat:

1. Kokouksen avaus ja osallistujat

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14:03 ja totesi läsnäolijat.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Koulutustarjoukset

3.1. Perheinterventiokoulutus (Liite 1)

Peruskliinikkokoulutuksen järjestämistä toivottu. Aiemmin kouluttajana on toiminut Mika Niemelä, jolta on nyt saatu tarjous. Koulutus toteutetaan yhteistyössä Lapin sairaanhoitopiirin kanssa siten, että LSHP maksaa 3 työntekijänsä osallistumisen koulutukseen. Kunnista koulutukseen on ilmoittautunut 11 osallistujaa. Edellisen koulutuksen kustannukset olivat 800€/pvä, nyt 900€/pvä. Kouluttajan pätevyys ja vastaavien muiden koulutusten kustannukset huomioiden hinta on kohtuullinen.

Esitys: Hyväksytään Niemelän tarjous.
Päätös: Hyväksytään koulutus tällaisenaan.

Mikko Häikiö saapui kokoukseen klo 14:10.

3.2. Narratiivisen työtavan koulutus ja työnohjaus perheneuvoloille (Liite 2)

Tarjous on pyydetty kahdelta taholta, jotka ovat molemmat narratiivisen (tarinallinen työskentely ihmisen elämäntarinan kääntämiseksi positiiviseksi) terapian ja työtavan asiantuntijoita sekä työyhteisökouluttajia. Lapin perheklinikan (Kari Valtanen) tarjous 4 200€ kokonaisuutena, Tapio Malisen tarjous (Porvoo) 1 000€/pvä+matkakulut. Lapin perheklinikan tarjous on edullisempi koska matkakustannuksia ei tule ja parempi myös paikallistuntemuksen ja yhteistyön jatkuvuuden kannalta.

Esitys: Hyväksytään Lapin perheklinikan tarjous.
Päätös: Hyväksytään Lapin perheklinikan tarjous.

4. Lapsyke-hankkeen valtionavustushakemus

Valtionavustushakemus valtionosuus rahan (2006) käyttämiseksi loppuun (14 000€). Toiminta painottuu nyt syksyyn, joten näin ollen tässä vaiheessa myös kustannuksia enemmän. Tässä vaiheessa haettava valtionavustus on 33 490€ (liite 3).

Päätös: Hyväksytään valtionavustushakemussuunnitelmat.

5. Hankearviointi

Maria Martin esitteli hankearvioinnin lyhyesti.
Todetaan hankearvioinnin tilanne.

Helena Terävä saapui paikalle klo 14:20.

6. Depressiokoulun pilotointi Uula-hankkeen kanssa

Neuvotteluja on käyty teknologiahankkeen hyödyntämisestä tässä hankkeessa.

□ Depressiokoulu internet-pohjaisena

Pilotointien idea siinä, että perustetaan 2 ryhmää:

SHP:n ryhmä, ryhmän jäsenet ympäri Lappia, tähän 2 työntekijää (Sirkku Valve ja Roin kaupungin työntekijä)

Posio, Ranua, Rovaniemi: Kotoa osallistuvat ryhmäläiset.

Uula hanke tuo tekniikan. Maanantaina aloitetaan suunnittelu, toteutus tammi-helmikuussa. Toukokuun loppuun mennessä myös arviointi valmiina pilotista. Työpanos 60–70 h kokonaisuudessaan. Työnohjaus videoteitse Kemistä. Sekä kunnassa käytettävät välineet, mutta myös kotiin vietävät tekniset edellytykset ja yhteydet tarjottaisiin tätä kautta.

Pienissä kunnissa ihmisten tuttuus esteenä ryhmätoiminnoille, oletettavasti osallistumiskynnys tällaisiin ryhmiin olisi pienempi.

□ Ohjaus ja neuvonta toisena pilottina (Helena ja Mikko)

Voisiko tätä käyttää psykiatriapuolen videoneuvottelun tukemiseen?

- Sosiaalipuolelle ollaan myös ideoimassa hanketta Maarit Pirttijärven kanssa ja LAPSUYKE-hankkeessa myös erityistyöntekijä Maritta Iivari-Puikko, joka tekee myös asiakastyötä teknologiavälitteisesti.
- Tunturi-Lapissa on sovittu videokonsultaatiosta psykologin kanssa.
- Tunturi-Lapissa psykologit pitävät omaa tiimiään videoneuvottelun kautta. Tänäpäin perhetyöntekijöiden tiimitapaaminen, ja heille suunnitellaan vastaavaa, koska hekin tarvitsevat tukea.

Perusta tulee saada kuntoon, jotta videoneuvotteluja voitaisiin aktiivisesti hyödyntää. Työntekijöilläkin uuden kulttuurin oppimista. UULAn kautta on mahdollista saada ihan kädestä pitäen opetusta. Myös sairaalasta työntekijäapua tekniikan tukemiseen.

Depressiokoulun osalta aikamoinen haaste, kun on kyse kuitenkin masentuneesta ihmisestä. Muurolan ja Päihdekliniikan kanssa on näissä teknologian hyödyntämiskysymyksissä ollut hankaluuksia.

UULassa mukana Mikko Häikiö, Timo Peisa, Kaisa Kostamo-Pääkkö (Asta Niskala varalla).

7. Sirkku Valveen työsopimuksen jatko

Edellisessä kokouksessa todettiin, että työsuhdetta jatketaan taloustilanteen niin salliessa. Näillä tiedoilla voidaan jatkaa kesäkuun loppuun saakka ja kesällä selvitetään tilanne, kuinka paljon resursseja on vielä käytettävissä. Työnkuvan valmistelu on vielä työn alla.

Päätös: Päätetään jatkaa Sirkku Valveen työsopimista kesäkuun loppuun saakka.

8. Kaste-ohjelma ja Lapin Kaste, Auvo Kilpeläinen

Viime perjantaina STM päätökset – Lapin Kaste ei saanut rahoitusta tässä vaiheessa. Ministeriö myönsi rahaa 6 hakemukseen. Rahaa jaossa oli 25 miljoonaa, josta 11 miljoonaa siirtyi seuraavalle hakukierrokselle. Joulukuun loppuun mennessä seuraava haku ja näistä päätökset tulevat helmikuun lopussa. Lapissa ja Tampereen seudun hankkeessa sama tilanne, eli aiemmin lupailtiin rahaa, mutta kumpikaan ei saanut tässä jaossa rahoitusta. Jakotilaisuudessa on julkisesti luvattu, että nämä 2 hanketta tulevat saamaan rahoituksen helmikuun jaossa. Pohjois-Suomen alue sai ensimmäisessä jaossa rahoitusta (TUKEVA) ja kaikilta alueilta lapsiin, nuoriin ja perheisiin liittyvät hankkeet, rahoja siirrettiin lasten, nuorten ja perheiden hankkeisiin, jotta jokaiselle alueelle sellainen tulee. Lapin hankkeen vahvin kilpaileva hanke on Tervein mielin -hanke. Vaikka meille on rahoitus luvattukin, emme voi olla täysin varmoja, tuleeko tätä rahoitusta. Eli tärkeää miettiä millä tavalla olemme tukemassa Tervein mielin -hanketta.

Miksi rahoitusta ei vielä saatu? Lapin Kaste ei ole suoraan lapsiin, nuoriin ja perheisiin liittyvä hanke. Lisäksi terveydenhuoltopuoli nähtiin vahvistettavana ja tutkimuspainotteisuudesta tuli myös palautetta. Jatko mahdollistaa sen, että entistä vahvempana tullaan valmistelemaan myös vanhusten osuutta.

Toisaalta on hyvä, ettei rahoitusta vielä saatu, sillä "voitetaan" vuosi siinä, että rahoitus alkaa vasta 2009. Ensisijalla ensi vuoden jaossa ovat ne hankkeet, jotka ovat ainoita lasten/nuorten/perheiden hankkeita alueiltaan. Ehdottomia lähtökohtia rahoitettaville hankkeille ovat asiakasnäkökulma, henkilöstö ja palvelurakenteet, uudistaminen ja vaikuttavuus.

TEKES tulee julkisen palveluntuotannon rahoitukseen vahvalla panoksella mukaan. N. 15 miljoonaa vuodessa ja jatkossa nämä rahoitukset sovitetaan yhteen TEKESin ja STM:n kesken. TEKESin osalta valtionosuus 50%, mutta omarahoitusosuudeksi voidaan laskea työajan osuus, jossa eroaa STM:n hankkeista. TEKES-rahoitus tulee olemaan merkittävä asia jatkossa.

Pohjoisen aluejohtoryhmä

Alueellinen kehittämissuunnitelma ministeriölle vuoden loppuun mennessä, lähtee Kaste-hankkeen painopisteistä. Pohjoisen alue: Keski-Pohjanmaa, Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa ja Lappi – 4 hyvin erilaista aluetta, kielieroavuudet, yhteisen kehittämissuunnitelman laatiminen on vaikeaa. Valmistelu maakunnittain. Suunnitelmassa lähtökohtaisesti 4 maakuntaa. Hankeaihiot ja kehittämishankkeet suodattuvat maakuntien kautta. Maakunnissa on hyvinvointityöryhmät, Lapin Liiton edustaja Ritva Kauhanen on mukana aluejohtoryhmässä. Aluejohtoryhmien roolista viimeksi tiukkaa keskustelua, aluejohtoryhmä hyväksyy alueellisen kehittämissuunnitelman, siellä rahoitettavaksi anottavat hankkeet hyväksytään. STM on kuitenkin pyytänyt hankeaihoita ohi aluejohtoryhmän. Aluejohtoryhmä antaa kuitenkin hankkeista lausunnot.

Hankala etutaistelu niin aluetasolla kuin valtakunnan tasollakin. Maakunnallinen tapa hedelmällinen tapa edetä. Ensimmäisessä vaiheessa sosiaalityö ja tulevaisuuden terveyskeskus ja terveyden edistämisen keskus. Toinen vaihe psykososiaaliset palvelut ja vanhukset. Alueellisesti kantava tämä ajattelu.

Delegaatio ministeriöön vielä esittelemään, mitä hanke oikeasti on ja pitää sisällään.

Tervein mielin Pohjois-Suomessa, Jorma Posio

Liite 4 Hankesuunnitelma

Liite 5 PPT-esitys Tervein mielin Pohjois-Suomessa.

Evästeitä ja keskustelua tässä ryhmässä:

1 hanketyöntekijä vain Pohjois-Suomen alueelle? Rahaa ei ole varattu.

LSHP on linjannut, että ollaan mukana jollakin tasolla.

Ehdotuksessa kustannusjakaumasta (liite 6) on suoraan se, millä summalla kukin sairaanhoitopiiri pitäisi olla mukana. Muista sairaanhoitopiireistä on aktiiviset toimijat, Lapista Heli Koivumaa-Honkanen, eli aktiivisimmista toimijoista ei edustusta.

Ministeriön linjaus: Jos ”emo-hanke” hyväksyy, voidaan ottaa mukaan myöhemminkin, mutta tällöin tähän oma hankehakemuksensa. Jos taas jo valmisteluvaiheessa mukana, helpompaa tulla mukaan myöhemmin.

- Esim. alkuvaiheessa mukana ilman rahoitusta, ja jos jotain järkevää, niin sitten tiiviimmin mukaan.

- Lapin Kasteessa psykososiaalinen työ (Päihde, mielenterveys ja väkivalta). Tästä silta Tervein mielin hankkeeseen. Sairaanhoitopiiriltä pitää saada selkeä kanta siitä, mitä ovat nyt mieltä.

→ Sairaanhoitopiirin kanta ensisijainen. Mikko kutsuu kokoon. Jorma Posio (mukana Tervein mielin -valmistelussa), Mikko Häikiö, Helena Terävä ja Eva Salomaa kokoontuvat. Kannanotto myös Länsi-Pohjasta. Mikko yhteydessä sinne.

→ Toinen ryhmä kokoontuu tämän jälkeen (Lapin Kasteessa nimetty työryhmä) Jos SHP:t näyttävät vihreää valoa, työryhmällä on todella kiire saada näkemys siitä mitä tavoitellaan. Kuntarahoituksen osalta tiukkaa, ja myös ajan suhteen.

Todetaan keskustelun olleen Kaste-hankkeen mukainen. Etusijalla Kaste ja sen myötä psykososiaaliset palvelut. Odotetaan ministeriöstä Kasteeseen täydennyspaperia. Kokonaisuus kasassa pitäminen on tärkeää. Tervein mielin Pohjois-Suomessa on menossa hieman eri suuntaan.

9. Hankkeiden valtakunnallinen ohjausryhmä Rovaniemellä 11.–12.01.09

Kolmen hankkeen ohjausryhmä, Roin vuoro järjestää. Sunnuntaina 11.1. epävirallisempi tapaaminen ja maanantai tulee päättymään niin, että Helsinkiin ehtii iltapäivä-koneella. Sunnuntaina ohjelma alkaa klo 17 aikaan: Tapaaminen Kampsu-herran valtakuntaan. Tarjotaan poronkärstys/kalavaihtoehto + juomat (à 36€). Noin 5 paikkaa varataan johtoryhmäläisille, muualta alueelta on tulossa 6-7. Eli maksimissaan 15 olisi osallistumassa.

10. Muut asiat

- Asumispalvelusysteemi on nyt muutoksessa ja toisaalta päihde- ja mt-strategiat pitäisi saada liikkeelle ja niiden eteen pitäisi tehdä työtä. ASPA-selvitys on tehty, se on osa kokonaisuutta.

Esitys: Rovaseudulle tehtäisiin selvitys/alustavaa kehittämistyötä mielenterveyspotilaiden asumispalveluista.

Päätös: Rovaniemen kaupungin esittämään mielenterveyspotilaiden asumispalvelujen selvitystyöhön ei ole mahdollisuutta lähteä mukaan hankkeesta.

LAPSYKE tekee nuorten palvelujen osalta selvityksen, siltä osin mukana. Pienemmistä kunnissa tarvitaan jatkossa tukea strategiatyössä? Strategian tekemiseen tarvitaan kuitenkin varsinaista työvoimaa.

Päätös: Jatkoselvitellään tätä, millaisen työmäärän vaatisi ja mihin liittyen se tarkemmin tehtäisiin.

Tiedoksi:

- Psykiatrian kuulumisia:
 - ERVA psykiatria/päihde -hanke päättymässä. Tietokoneavusteinen tutkimusvälineistö on tulossa.
 - Vanhuspsykiatrian työryhmä on suunnitellut jatkoa seminaarin muodossa ja monta muuta.
 - Lasten ja nuorten psykiatrian hanke edennyt hyvin. Nuorten syömishäiriöiden hoitoketju on valmistunut. Hanke päättyy.
 - Odottelevalla mielellä ollaan Lapin yliopiston hallinnoiman Kognitiivisen psykoterapia-hankkeen valmistelussa. 4-vuotinen hanke → tuottaisi Lapin lääniin 20 ylemmän erityistason psykoterapeuttia. Kuntiin ja yksityisille ammatinharjoittajille mahdollisuus osallistua.

- Alkoholiohjelman mukaisia kumppanuussopimuksia on nyt kirjoitettu 14.
 - Vko 47 päihteiden vastainen kampanjaviikko Muurolan ja Enontekiön kouluilla. 17.11. klo 13 tiedotustilaisuus Muurolan koululla.

- Sairaala-RAI tulee Muurolan sairaalaan käyttöön. Jatketaanko tämän asian selvittelyä? Ikäihmisten palveluissa ja palveluasumisessa on RAVA-järjestelmä, psykiatriassa olisi hyvä olla edes jonkinlainen vastaava järjestelmä. Asumispalvelu osio on paljon laajentunut ja näissä tulisi olla laatukriteerit, joiden mukaan toimitaan. Hyvä tietojärjestelmä voisi paljastaa miksi esim. hoito ei toimi.
 - RAI-järjestelmiä useita. Esim. Kuntoutus-RAI, voi täyttää jälkikäteenkin. Eli siinä yhteisiä ERVA-puolella. Seija Rönkkö yhdhlö.
 - Palvelisi Rovaniemellä. Pienissä kunnissa nämä kysymykset eivät samansuuruisia, sillä asiakkaat tunnetaan erittäin hyvin.
 - Tämä RAI-asia on kaupungin ja sairaanhoitopiirin välinen asia.

Seuraava kokous 29.1.2009 klo 9-11.
Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:55.